

Andrzej Nowakowski

Dolina Kościeliska, gm. Kościelisko, woj. nowosądeckie

Informator Archeologiczny : badania 10, 302-303

1976

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

i funkcję odkrytej konstrukcji nie można jeszcze ustalić. Nie natrafiono, jak dotąd, na ślady starszej budowli gotyckiej. W związku z tym hipoteza, iż na miejscu dzisiejszego spichlerza stał niegdyś średniowieczny zameczek myśliwski, nie znajduje potwierdzenia. Być może, iż pozostałości wcześniejszej zabudowy będą uchwycone od strony zachodniej.

Badania będą kontynuowane.

CZERSK, gm. Góra Kalwaria
woj. warszawskie
Wzgórze zamkowe

patrz
wczesne średniowiecze

CZORSZTYN, gm. Czorsztyń
woj. nowosądeckie

patrz
późne średniowiecze

DOLINA KOŚCIELISKA, gm. Kościelisko
woj. nowosądeckie

Uniwersytet Łódzki

Badania prowadził dr Andrzej Nowakowski. Finansował UŁ. Pierwszy sezon badań. Młyn wodny /XVI w./.

Na terenie Tatrzańskiego Parku Narodowego kontynuowano przerwane przed kilku laty badania, mające na celu wyjaśnienie wpływu środowiska naturalnego na stan i sposób zachowania resztek dawnego osadnictwa, tempa powrotu do równowagi środowiska przyrodniczego zakłóconego przez działalność ludzką.

Obiektem badań były pozostałości młyna wodnego, służącego niegdyś do kruszenia urobku wydobytego z eksploatowanej w pobliżu, sposobem górniczym, żyły tetraedrytu.

Budynek młyna leży na lewym brzegu Potoku Kościeliskiego, na wysokości 1150 m. Miejsce to w tradycji ludowej zwane jest "Młyniska". Źródła pisane informują, że zespół kopalniany w skład którego wchodził młyn egzystował w latach 1528-1536.

Zinventaryzowano, widoczne częściowo także na powierzchni, ślady konstrukcji drewnianych i kamiennych, występujące w postaci belek drewnianych i fragmentów fundamentu układanego z kamieni niewiązanych zaprawą. Budynek na planie prostokąta około 22,5 x 18 m,

częściowo był zadaszony. Zlokalizowano także wejście i ujście młynówek oraz miejsce posadowienia młota kruszącego urobek. Stan zachowania konstrukcji drewnianych był bardzo zły, gdyż całą powierzchnię pokrywał gęsty kożuch roślinności, wśród której nie zauważono tak typowo synantropijnych roślin jak *rumex alpinus*, występowanie zaś *urtica dioica* oraz *rubus idaeus* stwierdzono tylko sporadycznie.

Badania będą kontynuowane.

GRABOSZYCE, gm. Wadowice
woj. bielsko-bialskie

P.P. Pracownie Konserwacji
Zabytków - Pracownia
Archeologiczno-Konserwa-
torska Oddziału w Krakowie

Badania prowadził mgr Kazimierz Buszydlik. Finansował WKZ w Bielsku-Białej. Trzeci sezon badań. Dwór obronny z XVI-XX w.

Kontynuowano badania archeologiczne bezpośrednio obok dworu. W trzech przebadanych narożnikach budynku /z wyjątkiem narożnika południowo-wschodniego/, odkryto fragmenty kamiennych założeń architektonicznych na planie kwadratu o boku 4,5 m, otaczających poszczególne narożniki dworu. Korony murów, o szerokości 55-65 cm odkryto na głębokości 2,3 - 2,6 m. Wewnątrz jednej konstrukcji, w narożniku północno-zachodnim, na głębokości 5,3 m odsłonięto ceglana posadzkę. Opisane konstrukcje zasypane były warstwą gruzu z próchnicą, w której znajdował się materiał z okresu XVI-XVII wieku.

Odkryte konstrukcje architektoniczne można uznać za fundamenty alkierzy narożnych dworu, które w wyniku zmiany koncepcji planu budowy dworu nie zostały nigdy w pełni zrealizowane. Badania ich nie zostały zakończone. Ponadto dokończono przekrój archeologiczny południowego stoku wzgórza, na którym stoi dwór, od południowej elewacji budynku do zewnętrznego brzegu fosy. Wykonano też przekrój fosy po stronie wschodniej. Wyniki badań potwierdziły wcześniejsze wnioski, że wzgórze zostało znacznie podwyższone i nadsypane w dolnej części stoku, a powierzchnia stoku wyrównana w okresie budowy dworu lub tuż przed budową. U podnóża stoku na głębokości 2,5 m odkryto kamienny mur oporowy o szerokości korony 60 cm. Odsłonięto go u podnóża południowego i wschodniego stoku wzgórza. Badania fosy potwierdziły tezę o istnieniu wokół dworu fosy suchej, raczej płytkiej, być może okresowo nawadnianej. Nie stwierdzono istnienia kamiennego ocembrowania fosy. W wyniku badań przy wejściu do południowo-wschodniej poterny prowadzącej z piwnic dworu w rejon fosy, ustalono jej pierwotny poziom i wysokość pierwotną.